

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

SL

ECB-PUBLIC

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z 24. aprila 2017

o zakonu o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (CON/2017/15)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 13. februarja 2017 prejela zahtevo slovenskega ministrstva za finance za mnenje o predlogu zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter iz pete alineje člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES¹, saj se predlog zakona nanaša na plačilne in poravnalne sisteme. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1 Namen predloga zakona

Glavni cilj predloga zakona je prenos Direktive (EU) 2015/2366 o plačilnih storitvah na notranjem trgu² v slovensko pravo. Predlog zakona spreminja tudi nekatere veljavne določbe v zvezi s plačilnimi sistemi. Predlog zakona se ne uporablja za sistemsko pomembne plačilne sisteme, v zvezi s katerimi pojasnjuje, da zanje velja Uredba Evropske centralne banke (EU) št. 795/2014 (ECB/2014/28)³.

1.1 Po veljavnem nacionalnem pravu⁴ Banka Slovenije izdaja dve vrsti dovoljenj v zvezi s plačilnimi sistemi: (i) dovoljenje za oblikovanje plačilnega sistema, ki ga izda udeležencem plačilnega sistema, in (ii) dovoljenje za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema, ki ga izda upravljavcu plačilnega sistema. Po predlogu zakona bo Banka Slovenije v prihodnje izdala samo eno dovoljenje za upravljanje plačilnega sistema. Za ta namen je upravljavec plačilnega sistema opredeljen kot oseba, ki je odgovorna za upravljanje plačilnega sistema v skladu z zakonom in za celovito upravljanje vseh tveganj v plačilnem sistemu. Zahtevi za izdajo dovoljenja za upravljanje plačilnega sistema mora vložnik priložiti pravila plačilnega sistema. Obstoječa dovoljenja za

¹ Odločba Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov (UL L 189, 3.7.1998, str. 42).

² Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

³ Uredba Evropske centralne banke (EU) št. 795/2014 z dne 3. julija 2014 o pregledniških zahtevah za sistemsko pomembne plačilne sisteme (ECB/2014/28) (UL L 217, 23.7.2014, str. 16).

⁴ Zakon o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10, 9/11, 32/12, 81/15 in 47/16).

oblikovanje plačilnega sistema in za opravljanje storitev upravljanja plačilnega sistema se štejejo za dovoljenja za upravljanje plačilnega sistema, izdana po predlogu zakona.

- 1.2 Predlog zakona določa vrsto novih osnovnih zahtev za upravljavce plačilnih sistemov, vključno z nekaterimi dodatnimi zahtevami, ki jih morajo izpolnjevati upravljavci pomembnih plačilnih sistemov. Nove zahteve obsegajo določbe o pravni podlagi, upravljanju, okviru za celovito upravljanje tveganj, dokončnosti poravnave, denarnih poravnava (ta vsebuje zahtevo, po kateri mora upravljavec pomembnega plačilnega sistema zagotoviti, da se denarne poravnave izvršijo v centralnobančnem denarju), pravilih in postopkih za primer neizpolnitve obveznosti udeleženca, splošnem poslovnem tveganju, operativnem tveganju, zahtevah za dostop in udeležbo, učinkovitosti in uspešnosti, postopkih in standardih komuniciranja ter razkritju pravil, ključnih postopkov in tržnih podatkov. Podrobnejše zahteve bo dodatno uredila Banka Slovenije v podzakonskem predpisu⁵. Predlog zakona določa, da lahko subjekti, ki imajo dovoljenje Banke Slovenije za upravljanje plačilnih sistemov, pri Banki Slovenije za račun udeležencev plačilnega sistema odprejo poseben fiduciarni račun, ki bo namenjen izključno izvajanju poravnave in/ali zavarovanju terjatev in/ali izpolnitvi obveznosti iz naslova nalogov za prenos.

2 Splošne pripombe

- 2.1 To mnenje ne obravnava vprašanja, ali se s predlogom zakona v slovenskem pravu uspešno izvaja Direktiva (EU) 2015/2366. Mnenje se osredotoča na določbe predloga zakona, s katerimi se spreminjajo veljavne določbe v zvezi s plačilnimi sistemi.
- 2.2 ECB razume, da bo kljub spremembi postopka izdajanja dovoljenj, ki se uvaja s predlogom zakona in katere cilj je poenostaviti proces izdajanja dovoljenj za upravljanje plačilnih sistemov, vloga Banke Slovenije pri izdajanju dovoljenj plačilnim sistemom in upravljavcem plačilnih sistemov ostala nespremenjena.
- 2.3 ECB pozdravlja to, da določbe o zahtevah za upravljavce plačilnih sistemov upoštevajo načela in splošne zahteve, določene v okviru Eurosistema za pregled sistemov za plačila malih vrednosti⁶, ki je izpeljan iz nekaterih načel in ključnih vidikov za sistemsko pomembne plačilne sisteme po Uredbi (EU) št. 795/2014 (ECB/2014/28), s katero je ECB sprejela načela CPSS-IOSCO za infrastrukture finančnega trga⁷. Predlog zakona bo tako Banki Slovenije omogočil dosledno in harmonizirano uporabo standardov Eurosistema pri pregledu plačilnih sistemov v Sloveniji.
- 2.4 Čeprav se s predlogom zakona ne implementira neposredno celoten sklop načel za infrastrukture finančnega trga, ki jih je Eurosistem določil kot bistvena za upravljanje sistemov za plačila malih vrednosti, ECB razume, da se lahko podrobnejše zahteve določijo v podzakonskem predpisu, ki ga sprejme Banka Slovenije. Banka Slovenije bi lahko proučila možnost, da v podzakonski predpis

⁵ Zahteve za upravljanje plačilnih sistemov, vključno z zahtevami v zvezi z upravljanjem tveganj, so že zdaj določene v podzakonskem predpisu, ki ga je sprejela Banka Slovenije. Glej Sklep o plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 73/09 in 5/11).

⁶ Glej dokument ECB *Revised oversight framework for retail payment systems*, februar 2016, dostopno na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁷ Glej *Principles for financial market infrastructures* Odbora za plačilne in poravnalne sisteme (CPSS) pri Banki za mednarodne poravnave ter tehničnega odbora Mednarodnega združenja nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO), april 2012, dostopno na naslovu <http://www.bis.org/cpmi/publ/d101a.pdf>.

vključi dodatne elemente, kot so zmožnost subjekta za izvedbo pravil in postopkov za primer neizpolnitve obveznosti; zagotavljanje visoke kakovosti sredstev za kritje poslovnih tveganj in vzdrževanje načrta za zbiranje kapitala; zahteva za redno pregledovanje okvirov za upravljanje tveganj in zahteva za jasno opredeljene cilje glede operativne zanesljivosti in politike, zasnovane za doseganje teh ciljev, ter zahteva za celovite politike fizične in informacijske varnosti, ki obravnavajo vse možne ranljivosti in grožnje. V tem smislu predlog zakona Banki Slovenije daje zadostno pravno podlago za dodatno uskladitev zahtev za upravljavce plačilnih sistemov z mednarodnimi standardi.

- 2.5 ECB pozdravlja to, da je določba predloga zakona, ki upravljavcem plačilnih sistemov omogoča odprtje posebnega fiduciarnega računa pri Banki Slovenije, zasnovana za zmanjšanje učinkov morebitne insolventnosti upravljavca plačilnega sistema na pozicije za poravnavo, ki jih imajo udeleženci plačilnega sistema, s čimer se izboljšuje varnost poravnave. Vendar pa ECB v skladu z načelom neodvisnosti centralnih bank predlaga, da se ta določba preoblikuje, tako da bo jasno, da ti subjekti nimajo pravice odprtja takega računa pri Banki Slovenije, temveč je odločitev o odprtju takega računa v rokah Banke Slovenije.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 24. aprila 2017

[podpis]

Predsednik ECB

Mario DRAGHI